

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของพยาบาลในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยจิตเวชที่บ้าน
ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกรมสุขภาพจิต

ชื่อผู้เขียน นางนวิยา ภิรมย์

พยาบาลศาสตร์มหาวิทิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาราวรรณ ต๊ะบิณฑา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาดา คุณาวิภคกุล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญส่ง นิลแก้ว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวรรณ เสนารัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาค้างนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของพยาบาลในการดูแล
สุขภาพผู้ป่วยจิตเวชที่บ้าน ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกรมสุขภาพจิต กลุ่มตัวอย่าง
เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวช สังกัดกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
จำนวน 292 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
สอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล และ ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาท
ของพยาบาลในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยจิตเวชที่บ้าน ดัดแปลงจากแนวคิดของเคลือบานอฟ
(Klebanoff, 1997) ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และนำไป
ทดสอบความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบ
สอบถามเท่ากับ .89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 66.5 ของกลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่ามีบทบาทของพยาบาลวิชาชีพในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยจิตเวชที่บ้าน โดยภาพรวม เป็นบทบาทที่ควรปฏิบัติมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่ามีบทบาทผู้ให้การรักษายาบาล บทบาทที่ปรึกษา และบทบาทผู้ให้ความรู้หรือข้อมูล เป็นบทบาทที่ควรปฏิบัติมาก ร้อยละ 60.4 62.1 และ 77.0 ตามลำดับ

ผลการศึกษาคั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การรับรู้บทบาทของพยาบาลวิชาชีพในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยจิตเวชที่บ้านยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เพื่อพัฒนาการรับรู้ดังกล่าวให้เพิ่มขึ้น กรมสุขภาพจิตควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะแก่พยาบาลวิชาชีพ เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการดูแลสุขภาพผู้ป่วยจิตเวชที่บ้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Thesis Title   The Role of Nurses in Home Health Care for Psychiatric Patients as Perceived by Professional Nurses in The Department of Mental Health

Author   Mrs. Naviya Pirom

M.N.S.   Mental Health and Psychiatric Nursing

Examining Committee:

Assistant Prof. Dr. Darawan Thapinta	Chairman
Assistant Prof. Dr. Wipada Kunaviktikul	Member
Assistant Prof. Wilawan Senaratana	Member
Associate Prof. Dr. Boonsong Nilkaew	Member
Assistant Prof. Dr. Chawapornpan Chanprasit	Member

Abstract

The purpose of this descriptive study was to examine the role of nurses in home health care for psychiatric patients as perceived by professional nurses in the Department of Mental Health. The sample was 292 professional nurses working in psychiatric hospitals at the Department of Mental Health, selected by using the multi-stages sampling method. The instrument, developed by the researcher, was composed of two parts: the first part was personal data and the second, the role of nurses in home health care for

psychiatric patients data, was modified from the concepts of Klebanoff (1997). Content validity was examined by five experts and reliability using Cronbach's alpha coefficient was .89. Data were analyzed by using descriptive statistics.

The results of this study showed that 66.5% of sample perceived that totally the role of nurses in home health care for psychiatric patients should be put into practice at a high level. Regarding each aspect of nurses' role, it was found that the roles of clinician, consultant and teacher were perceived to be put into practice at a high level 60.4 % 62.1 % and 77.0 %, respectively.

The findings of this study indicate that the perceived role of professional nurses regarding home health care for psychiatric patients is not yet satisfied. To improve such perception, the Department of Mental Health should provide the training courses to strengthen knowledge and skills for the professional nurses in order to efficiently improve the quality of home health care for psychiatric patients.